

Kvalitet af regnafstrømning fra A til Åen - vandkvalitet i forbindelse med regnvandshåndtering

Baggrund:

De seneste år er kommuner og forsyninger begyndt at implementere klimatilpasningsplanerne. I den forbindelse er separering af regnvand fra kloaksystemet blevet mere udbredt, hvor regnafstrømning fra befæstede overflader afkobles og håndteres lokalt ved nedsivning til grundvand, udledning i søer/åer/vandløb eller ledes op på overfladen for at bidrage til blå-grønne anlæg. Allerede nu er dette praksis mange steder i Danmark, og det må i takt med at klimatilpasningsplanerne implementeres forventes, at der over de kommende år vil ske en markant stigning i ansøgninger til en sådan håndtering af regnvand.

Regnafstrømningen bliver i nogle tilfælde forurenet af de flader det lander på, derfor er nedsivning, udledning og anvendelse af vandet ikke uproblematisk. Nogle steder vil rensning være nødvendig, men det afhænger både af regnafstrømningens forureningsprofil og sårbarheden af recipienten.

Det er kommunerne, med baggrund i Miljøbeskyttelsesloven, der gennem udstedelse af tilladelser med tilknyttede vilkår skal sikre, at udledning af regnafstrømning ikke hindrer opfyldelsen af de miljømål der findes for den enkelte recipient, herunder forurening af grundvand.

Det er derfor op til den pågældende kommune at vurdere hvor forurenet regnafstrømning fra et opland er, hvor sårbar modtageren er og hvilke vilkår til rensning der skal stilles. Disse vilkår skal imødegås af ansøgere, som oftest består af et team af forsyning, rådgiver og entreprenør.

Selvom lokal håndtering af regnafstrømning i stigende grad sker i hele landet, er praksissen omkring vandkvalitet stadig en stor udfordring for kommunernes miljømedarbejdere, som føler de mangler viden vedrørende både regnafstrømningens kvalitet, recipientens følsomhed og renseløsninger. Der er bl.a. behov for viden omkring hvilke stoffer der findes i regnafstrømningen og i hvilke koncentrationer, hvor sårbare recipienterne og grundvandet er og hvor godt renseløsninger egentlig renses. Den samme udfordring rammer også forsyninger, entreprenører og rådgivere, samt producenter, der har og gerne vil udvikle renseløsninger.

Indtrykket er generelt, at der er stor frustration fra alle parter, da de ikke ved hvad de skal gribe og gøre i når kvalitet af regnafstrømning skal adresseres. Det besværliggør sagsbehandlingen, og kan lede til at der stilles for ekstreme vilkår, at der stilles for få vilkår, at projekter tillades eller ikke tillades på en spinkel baggrund.

På sin vis kan det undre, da regnafstrømningens forureningsprofil, recipienters følsomhed og lovgivning inden for området, samt renseløsningers effektivitet er undersøgt og til stadighed undersøges både på nationalt og internationalt plan. Der foreligger adskillige rapporter, vejledninger, databaser og dokumentation af renseløsninger som kan bidrage til både planlægning og sagsbehandling af nye projekter.

Så hvorfor er det så svært?

En af årsagerne er, at der stadig er mange usikkerheder inden for området, der kræver videre forskning, undersøgelse og opsamling. Det kan være svært at operere inden for denne usikkerhed.

Problematikken er at behovet for at håndtere regnafstrømning lokalt er til stede nu. Så det er nødvendigt at acceptere den usikkerhed der er, og arbejde videre på det bedst mulige grundlag.

Hvilket leder til en anden af årsagerne, nemlig at der mangler kendskab og adgang til den viden der allerede foreligger, 'det bedst mulige grundlag' er ikke synligt. Hvilket blandt andet skyldes en manglende forankring, kommunikation og konsensus på tværs af hele sektoren.

Udfordringerne i korte træk er altså:

- Toget kører: Klimatilpasningsplanerne implementeres
- Aktørerne mangler viden til at adressere vandkvalitet
- Den viden der findes er forbundet med usikkerheder og skal jævnligt opdateres
- Den viden der er bliver ikke brugt fordi den ikke er synlig og tilgængelig og der samles ikke op på ny-genereret viden, som data, rapporter, beslutningsmatricer etc.
- Der mangler enighed/konsensus, diskussion af uenigheder på tværs af sektoren

Formålet:

Med dette projekt ønsker vi at synliggøre og forankre den viden der allerede findes omkring kvalitet af regnafstrømning samtidig med at den suppleres med ny viden. Så de beslutninger der skal træffes, træffes på det bedst mulige grundlag, hvor regnafstrømning håndteres lokalt samtidig med at søer, havet og grundvandet beskyttes.

Det skal smidiggøre sagsbehandlingen for miljømedarbejdere i kommuner, men også gøre det mere overskueligt for rådgivere, forsyninger og producenter af renseløsninger at arbejde med regnafstrømning og vandkvalitet.

Når der arbejdes videre på bedst mulige grundlag, er det også vigtigt og nødvendigt at eksisterende viden opdateres med ny viden og data, således at usikkerheden bliver mindre og det bedst mulige grundlag endnu bedre.

Målgruppe:

Alle der arbejder inden for området omkring kvalitet af regnafstrømning i kommuner, forsyninger, rådgivning, entreprenører, producenter etc.

Handleplan:

Dette skal gøres ved først og fremmest at samle den viden der findes inden for området i Danmark, og gøre den mere tilgængelig og anvendelig.

Det er et ønske at gøre forankringen så stærk, at den viden der findes kontinuerligt opdateres, genovervejes og suppleres, også når projektet udløber.

Derudover ønsker vi også at projektet munder ud i et mere praktisk værktøj i form af en procesbeskrivelse, der kan bruges når projekter planlægges, ansøgninger skrives og når kommunerne skal give tilladelser.

I. Opsamling

I første del af projektet ønsker vi at indsamle viden fra tidligere udarbejdet materiale fra kommuner, forsyninger, rådgivere, entreprenører og vidensinstitutioner. Bl.a. rapporter, undersøgelser, erfaringer etc. vil vi systematisere og gøre tilgængelig via hjemmesiden www.laridanmark.dk.

Det er de følgende tre områder der er fokus på:

- Regnafstrømningens kvalitet

Økonomi:

Vand i Byer har allerede bevilliget 375.000,- til Rørcentret til at stå for indsamling af eksisterende data og afholdelse af faglige workshops til at kvalificere arbejdet.

For at kunne kvalificere arbejdet af indsamlet data, evt. suppleret med skrive- og arbejdsgrupper fra rådgivere, ønsker vi yderligere 300.000,- til finansiering af rådgivere til opkvalificering af arbejdet. Inddragelsen af eksperter på tværs af rådgivere skal sikre en større grad af national konsensus/enighed vedrørende fremtidens praksis. Dette ønsker vi dækket ved støtte fra interesserede kommuner og forsyninger med et bidrag på 15.000,- per deltagende part.